

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
swle@oim.dk

Svar til Social- og Indenrigsministeriet om besparelser på færgedrift

Social- og Indenrigsministeriet har i mail af den 25. august 2015 rettet henvendelse til Slagelse Kommune for at bede om kommentarer til et brev fra Agersø Beboerforening, Omø Beboer- & Grundejerforening samt formanden for kommunens Ø-udvalg. Brevet er sendt den 18. august 2015 til Udvalget for Landdistrikter og Øer i Folketinget, og har foranlediget at formanden for udvalget, Peter Juel Jensen, har stillet spørgsmål til Social- og Indenrigsministeren om besparelser på færgedriften til Agersø og Omø. Kommunen er derfor blevet bedt om at forholde sig til de spareplaner og konsekvenser heraf, som nævnt i brevet fra Agersø Beboerforening, Omø Beboer- & Grundejerforening samt formanden for kommunens Ø-udvalg.

31. august 2015
Sagsid.: 330-2015-66031

Kontaktperson:
Flemming Kortsen
Dir.tlf.: 58 57 33 73

Som det nævnes i brevet står kommunen overfor store økonomiske udfordringer. Der er udarbejdet et spareforslag på færgedriften på 2,3 millioner. Samtidig er der udarbejdet forslag til driftsønske på 1,5 millioner til drift af et nyt afløserfartøj, som kommunen har afsat 8 millioner til, på budgettet for 2015.

Udgifter til færge- og havnedrift

Af det omtalte brev fra ø-repræsentanterne fremgår det, at "der en regnskabsmæssig balance i driften af færgerne, hvis man medregner billetindtægter og det § 20 tilskud som kommunen modtager, fordi de har øer. Det vil sige at Slagelse Kommune reelt set ikke bidrager til den basale drift af færgerne".

Her bemærker kommunen, at den ikke ser på færgeregnskabet på samme måde.

I kraft af kommunens status som en 'kommune med mindre øer' modtager vi via det årlige bloktilskud et særligt tilskud til finansiering af kommunale merudgifter på grund af øerne. Dette tilskud var i 2014 på **10,668 millioner kr.**, og vil i indværende år – altså 2015 – være på 10,860 millioner. kr.

Slagelse Kommune har opgjort de væsentligste merudgifter vedrørende færger og færgehavne med udgangspunkt i regnskabet for 2014. Kommunens udgifter hertil fremgår af nedenstående:

Side2/5

Merudgifter til færgedrift jævnfør regnskab 2014 som alene vedrører kommunale udgifter til færgedrift i forbindelse med ø-overfart:

(Opgørelse 1.000 kr.)

Færgedrift – i alt (Agersø/Omø)	
Udgifter	20.782 millioner
Indtægter (billetter)	-6.723 millioner
Netto	14.059 millioner

Havnedrift

Hertil hører merudgifter til havnedrift jævnfør regnskab 2014 vedrører færgelejer, bygningsdrift og andre faciliteter:

(Opgørelse i 1.000 kr.)

Havnedrift – i alt (Stignæs/Agersø/Omø)	
Udgifter	2.475 millioner
Indtægter	-1.210 millioner
Netto	1.265 millioner

Samlet opgørelse for 2014 (Opgørelse i 1.000 kr.)

Samlede nettoudgifter (14.059 + 1.265)	15.324 millioner
Tilskud til merudgifter pga. øer	10,668 millioner
Samlet underskud	4.656 millioner

Ovenstående tal viser, at der i kommunens optik ikke er den regnskabsmæssige balance, som påpeget i brevet fra ø-repræsentanterne. I den forbindelse gør kommunen opmærksom på, at der i opgørelsen ikke er medtaget udgifter til investeringer i og afskrivninger af færger og havne, ligesom merudgifter i forbindelse med andre områder, som eksempelvis ældreområdet, skoler og vejvedligehold samt andre driftsopgaver ikke er medtaget i opgørelsen.

Konsekvenserne af mulige besparelser på færgedriften

Med udgangspunkt i et muligt forslag til en ny sejlplan, som kommunen har udarbejdet på baggrund af ovennævnte spareforslag på 2,3 millioner, har ø-repræsentanterne fremsat en række kommentarer til sejlplanen og dens konsekvenser.

I udarbejdelsen af forslaget til en ny sejlplan har kommunen set på færgestatistikken, der viser antallet af rejsende fordelt på afgang i den gældende sejlplan. Det betyder, at der er reduceret antallet af afgang i perioder, hvor der ofte er få eller ingen passagerer.

Af ø-repræsentanternes brev fremgår følgende:

1. At besparelserne blandt andet vil medføre: "trekantssejlad i 8½ måned med en færge morgen, aften og midt på dagen, hvor den anden færge lægges op i Stignæs".

Til dette bemærker kommunen, at man har lavet et forslag til en sejlsplan som i forhold til den eksisterende fartplan opererer med en **udvidet** sommerfartplan gældende fra den 17. maj til den 16. september, mens den eksisterende sommerfartplan kun løber fra den 1. juni til den 31. august. Dette giver en vinterfartplan på 8 måneder, hvor der i weekenderne opereres med en lavsæson og en skuldersæson. I vinterperioden er der skåret i de tidlige morgenafgange, hvor færgestatistikken viser, at der enten er få eller ingen passagerer med færgerne. På samme måde er der med udgangspunkt i færgestatistikken skåret i de seneste afgange, hvor der ofte er få eller ingen passagerer. I middagsperioden er det foreslået, at der kun sejles med 1 færge fra kl. 12-15, da der ligeledes er meget få rejsende på dette tidspunkt. Som følge heraf vil der i dette tidsrum kun være én afgang fra hver af øerne.

2. At "færgernes overnatningsplads flyttes fra øerne til fastlandet".

Her bemærker kommunen, at færgerne kun skal overnatte på Stignæs i vinterperioden ifølge den nye sejlsplan.

3. At sejlsplanen fartplanen indskrænkes, hvilket betyder "at folk får umuligt ved at passe deres arbejde på fastlandet (afskaffelse af tidlige og sene afgange)". Dette udfoldes til at forslaget til en ny sejlsplan vil medføre "en markant affolkning af øerne, fordi det ikke vil være muligt at pendle eller at være på dagpenge, fordi man i heldigste fald først kan være på sin arbejdsplads kl. 8.30 alt afhængig af, hvor langt man har til sin arbejdsplads".

Til dette bemærker kommunen, at forslaget til den nye sejlsplan vil få som konsekvens, at man i perioden hvor der sejles efter vinterfartplan samt på helligdage enten skal tage med en tidligere eller en senere afgang, end man plejer. Samtidig er de sene afgange nedlagt. Det vil dog stadig være muligt at pendle. Dog skal pendlerne afsted 1 time før, end de plejer, hvis de ikke kan nå på arbejde med den afgang, som er tilrettet skolebørnenes mødetider. Hvad angår Omø, foreslås den tidlige afgang kl. 5 nedlagt.

I tilknytning hertil kan det nævnes, at en opgørelse over befolkningstallet på øerne viser, at tendensen til affolkning, som desværre kendetegner de fleste af landets småøer, også gør sig gældende på Agersø og Omø.

Befolkningstal

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Agersø	257	240	247	231	233	222	208	203	192	181	169
Omø	194	190	187	188	178	169	171	167	162	154	157

Det betyder, at befolkningstallet på Agersø er faldet med 24 % i perioden 2004-2014, mens den på Omø er faldet med 19 % i samme periode. Kommunen kan imidlertid ikke udelukke, at en ændret sejlplan vil påvirke denne proces.

4. At, der "på helligdage vil der kun være én færge".

Til dette bemærker kommunen, at det kun er 1. juledag, hvor der sejles med én færge, idet færgestatistikken viser, at der på denne dag er meget få passagerer med færgerne. Herudover vil øerne kun betjenes af 1 færge om lørdage i lavsæsonen fra den 17. september til den 31. marts.

5. At "sommerhusejerne forsøger at lægge deres besøg ikke blot i sommersæsonen, men også i skuldarsæsonen. Med nedskæringer i fartplanen vil det blive betydeligt sværere at besøge sit sommerhus"

Til dette bemærker kommunen, at den forsøger at tage højde for skuldarsæsonen i forslaget til sejlplanen, hvor der vil være flere afgangene i weekenderne i perioden fra den 1. april til den 17. maj.

5. At det forudses, at den nye sejlplan vil medføre et fald i antallet af turister – opgjort til omkring 48.000 – som besøger øerne, og som følge heraf få konsekvenser for de små turismeerhverv på øerne.

Kommunen anerkender, at rigtig mange turister hvert år besøger Agersø og Omø, men kan desværre ikke underbygge tallet som nævnes i brevet. De 48.000 er antallet af solgte billetter, som **ikke** kan karakteriseres som 'øbo-billetter'.

Antal **ikke** 'øbo-billetter' solgt i 2014

Omø	17.367
Agersø	30.821
I alt	48.188

De 48.188 dækker således over en bred vifte af rejsende til og fra øerne som turister, sommerhusejere, postarbejdere, hjemmehjælpere, renovatører, afhentning af materiale fra genbrugsplads, håndværkere, ansatte i virksomhe-

der på øerne med videre. Det kan ikke afvises, at nogen af disse rejsende vil blive berørt af de ændrede sejltider. Kommunen håber imidlertid, at de på trods af ændringerne, alligevel vil tage til Agersø og Omø.

Side5/5

Afslutningsvis understreger kommunen, at vi altid tilstræber at minimere eventuelle gener overfor borgerne i forhold til konsekvenserne af mulige besparelser.

Venlig hilsen

Flemming Kortsen
Centerchef for Teknik og Miljø